

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

**Силабус навчальної дисципліни
«Сімейне консультування та терапія»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС. Семестр: II І рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2а.
Викладач(-і)	професор кафедри, д.псих.н., проф. Литвиненко Ольга Дмитрівна доцент кафедри, к.і.н., доц. Дружкова Ірина Сергіївна доцент кафедри, к.псих. н. Ковальова Марія Володимирівна асистент кафедри: магістр Терещенко Ольга Олегівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, канд.ек.наук, доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри, E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua . Лаборант кафедри E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.30 до 18.30 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни охоплює теоретико-методологічні основи, інструментарій та технології консультування сімейних систем, моделей терапевтичного втручання в сімейні стосунки, детоксикації конфліктів, психологічної підтримки в кризових ситуаціях, які виникають у сім'ях. Особливий акцент зроблено на формуванні практичних навичок аналізу сімейної структури, консультування подружніх пар, взаємодії з батьками та дітьми, а також на розвитку ефективних стратегій підтримки сімей у різних життєвих ситуаціях.

Метою навчальної дисципліни є забезпечення здобувачам комплексного розуміння теоретичних підходів і практичних методів сімейного консультування та терапії, сформувати професійні навички діагностики, планування і ведення

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

терапевтичного процесу з сімейними системами в контексті психологічного благополуччя та змін.

Завдання дисципліни:

1. Опанувати системний підхід до сімейної психології.
2. Освоїти техніки оцінки сімейної структури й динаміки.
3. Розвинути компетенції роботи з кризовими подружніми конфліктами.
4. Оволодіти методиками підтримки сімей у різних життєвих викликах (розлучення, втрата, хвороба).
5. Навчитися використовувати етику в сімейному консультуванні.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

1. основні системні та інтегративні теорії сімейної терапії;
2. інструменти сімейної діагностики та їх застосування;
3. особливості ведення сімейно-парної терапії;
4. механізми криз та стресу в родині;
5. етичні стандарти у сімейному консультуванні.

Вміти:

1. створювати сімейний генограм, картки ролей, аналізувати сімейні сценарії;
2. вести терапію подружніх пар із конфліктами;
3. проводити терапію з дітьми в контексті сім'ї;
4. співпрацювати з соціальними/медичними інституціями;
5. вести супервізію та самоспостереження в терапевтичній практиці.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Вступ до сімейного консультування

Ознайомлення з базовими поняттями сімейної терапії, історією розвитку наряду, сучасними підходами до аналізу сімейних систем. Роль психолога у роботі з родиною, формати втручання, принципи встановлення терапевтичного альянсу.

Тема 2. Теорії сімей – системні моделі

Детальний розгляд системного підходу у сімейній терапії. Основи теорій Мюррея Боуена, Сальвадора Мінухіна, Вірджинії Сатір. Поняття меж, ієрархії, коаліцій, трикутників у родині. Порівняння моделей і приклади їх застосування.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Тема 3. Емоційно-фокусована сімейна терапія (EFT)

Знайомство з теоретичними засадами EFT як моделі, побудованої на теорії прив'язаності. Практика роботи з емоційними реакціями в парі та родині. Стратегії покращення емоційної близькості, безпечного контакту та взаєморозуміння.

Тема 4. Сімейно-парна терапія та медіація конфліктів

Аналіз причин та механізмів сімейних конфліктів. Підходи до вирішення конфліктних ситуацій між партнерами, розвиток навичок конструктивної комунікації. Медіація як інструмент роботи з напруженням у парі.

Тема 5. Кризи в сім'ї: розлучення, втрата, хвороба

Вивчення особливостей сімейних криз, їх типологія та динаміка. Психологічна підтримка при розлученні, втраті близьких, хронічній хворобі члена родини. Роль консультанта у стабілізації сімейної системи в період змін.

Тема 6. Сімейні втручання при психосоматичних і залежних розладах

Взаємозв'язок сімейної динаміки з розвитком залежностей і психосоматичних симптомів. Підходи до включення родини в терапевтичний процес. Особливості консультативної роботи з дисфункційними родинами.

Тема 7. Робота із сім'ями з дітьми: організація терапії

Основи сімейного консультування у випадках, коли звернення ініціюється через проблеми дитини. Особливості ведення терапії за участі дітей. Співпраця з батьками, робота з виховними стилями, рольовими очікуваннями та корекцією поведінки.

Тема 8. Взаємодія в межах системи: консультативна підтримка родин у громадах

Сім'я як елемент ширшої соціальної системи. Робота психолога у шкільному, соціальному та громадам орієнтованому контексті. Формування підтримувальних середовищ і ресурсних стратегій у громадах.

Тема 9. Позитивна сімейна психотерапія

Ознайомлення з основами підходу позитивної психотерапії у роботі з родинами. Аналіз конфліктів як прояву нерозкритих здібностей, роль базових та актуальних здібностей у динаміці сімейних стосунків. Практичні техніки позитивного переосмислення, балансу та активізації ресурсів родини. Робота з багатоголоссям у родині, образами та метафорами.

Тема 10. Етичні та супервізійні стандарти в сімейній терапії

Основні етичні принципи сімейної психотерапії: конфіденційність, межі, інформована згода, рольові конфлікти. Важливість супервізії, професійного саморефлексивного розвитку. Кейси складних етичних ситуацій у роботі з родинами.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Клінічні настанови з надання психологічної допомоги родинам у кризі / МОЗ України. – Київ, 2022. – 76 с. Режим доступу: https://moz.gov.ua/uploads/1/34513-clinical_guidelines_family_support_2022.pdf
2. Основи системної сімейної терапії: навчальний модуль / НАПН України. – Київ, 2021. – 49 с. Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/731712/1/system_family_therapy_module.pdf
3. Психосоціальна підтримка родин, які постраждали від війни / UNICEF Ukraine. – Київ, 2022. – 64 с. Режим доступу: https://www.unicef.org/ukraine/documents/family_support_war_2022.pdf
4. Сім'я і дитина в умовах стресу: соціально-психологічна підтримка / за ред. Т. М. Титаренко. – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. – 210 с. Режим доступу:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

https://lib.iitta.gov.ua/717520/1/Tytarenko_Simia_i_dytna.pdf

5. Сімейне консультування: методичні матеріали для практичних психологів / Укртелерадіопресінститут. – Київ, 2023. – 58 с. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/psykholohichna-sluzhba/simejne-konsultuvannya_2023.pdf
6. Сімейна політика в Україні: виклики та інновації / Аналітичний центр Cedos. – 2021. – 112 с. Режим доступу: <https://cedos.org.ua/research/family-policy-ukraine>
7. Contemporary Family Therapy // Wiley-Blackwell за участі Association for Family Therapy and Systematic Practice. – 2022. – Т. 44, № 4. – С. 443–567.
8. Couple Therapy in the 2020s: Current status and emerging developments // PMC. – 2024. – С. 1–17.
9. Costanza A., Skowron-Gwee C., et al. Meaning-Centered Therapy in Ukraine's War Refugees // Frontiers in Psychology. – 2022. – Vol. 13. – P. 1–12.
10. Gordon I., Mitchell V. Family Therapy: An Intimate History. – Routledge, 2020. – 260 с. (історія напрямку: с. 1–60, сучасні підходи: с. 180–230).
11. Johnson S. M. Emotion-Focused Family Therapy: Attachment-Based Interventions. – 2-ге вид. – Guilford Press, 2021. – 320 с. (гл. 3–4: техніки роботи з емоційним зв'язком: с. 45–88).
12. Journal of Family Therapy / McKenzie R., Dallos R., Vassallo T., Myhill C., Gude A., Bond N. Family Experience of SAFE: A New Intervention for Families of Children with a Diagnosis of Autism Spectrum Disorder // Contemporary Family Therapy. – 2022. – Vol. 44, No. 2. – P. 144–155.
13. Nichols M. P., Davis S. D. Family Therapy: Concepts and Methods. – 12-те вид. – Pearson, 2022. – 560 с. (с. 102–156: системні моделі, с. 250–298: їх застосування).
14. Olseth A. R., Hagen K. A., et al. Functional Family Therapy across the COVID-19 pandemic: effectiveness in Norway // Frontiers in Psychology. – 2025. – Vol. 16. – Article 1531738. – 13 с. (апостеріорний аналіз: с. 1–13).
15. Peseschkian N. Позитивна сімейна психотерапія: Сім'я як терапевт. – 2-ге доп. вид. – Полтава: Астроя, 2024. – 197 с. (теорія конфлікту й балансу: с. 30–75).
16. Van Es C. M., Gilligan R., et al. The effect of multiple family therapy in clinical care // Family Process. – 2023. – Vol. 62, No. 2. – P. 499–514.

Додаткова:

1. Attachment-based therapy: Shults C. Attachment Centred Therapy. – Springer, 2024. – 220 с. (с. 30–90).
2. Bergström T. et al. 10-year outcome of open-dialogue psychiatric services for adolescents // Early Intervention in Psychiatry. – 2022. – 8 с.
3. Carr A. Family therapy and systemic interventions for child-focused problems: The evidence base // Journal of Family Therapy. – 2024. – С. 1–45.
4. Costanza A., Skowron-Gwee C., et al. Meaning-Centered Therapy in Ukraine's War Refugees // Frontiers in Psychology. – 2022. – С. 1–12.
5. Di Nicola V. A Stranger in the Family: Culture, Families, and Therapy. – Oxford Univ Press, 2023. – 312 с. (с. 50–120).
6. Doss B. D., Roddy M. K., Wiebe S. A., Johnson S. M. Evidence based treatments for couple relationship distress: review 2010–2019 // Journal of Marital and Family Therapy. – 2021. – 24 с.
7. Efficacy of systemic therapy on adults with depressive disorders // Psychotherapy Research. – 2024. – С. 1–20. – DOI.
8. Family therapy in the treatment of eating disorders // European Psychiatry. – 2024. – С. 1–12. (системна сімейна терапія при РХП)

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

9. Johnson S. M., Greenberg L. Emotion-Focused Couples and Family Therapy. – Brunner-Routledge, 2020. – 288 с. (с. 100–150).
10. Kaminski J. W. et al. Psychosocial interventions to promote infant mental health // Journal of Marital and Family Therapy. – 2022. – 33 с.
11. Kim J. S., Smock S., Trepper T. S., et al. Effectiveness of Solution-Focused Brief Therapy: Meta-Analysis // Clinical Psychology Review. – 2024. – С. 1–20.
12. McKenzie R. et al. Family experience of SAFE. ASD // Contemporary Family Therapy. – 2022. – Vol. 44, № 2. – С. 144–155.
13. Narrative therapy in genetic counselling // CPE Journal. – 2022. – С. 1–12.
14. Olseth A. R., Hagen K. A., et al. Functional Family Therapy across the COVID-19 pandemic: effectiveness in Norway // Frontiers in Psychology. – 2025. – С. 1–13.
15. Peseschkian N. Схід–Захід: позитивна психотерапія в діалозі культур. – Scribd, 2024. – 220 с. (розділ про сімейні ресурси: с. 50–80).
16. Plunkett L. J. et al. Effectiveness of Coral Tree Family Service family inpatient unit // Australian & NZ Journal of Family Therapy. – 2023. – С. 1–25.
17. Preciados S., Mayoral D., Sánchez A. Family systemic therapy in patients with eating disorders // European Psychiatry. – 2024. – 12 с.
18. Researching what we practice – The paradigm of systemic family therapy // Contemporary Family Therapy. – 2023. – Vol. 35, № 2. – С. 342–348.
19. Scribd: Н. Пезешкіан. Схід–Захід: позитивна психотерапія в діалозі культур. – 2024. – 220 с. (розділ про сімейні ресурси: с. 50–80).
Примітка: цей пункт дублює №15 — залишити тільки один з них.
20. Solution-Focused Brief Therapy: Vermeulen-Oskam E. et al. Meta-analysis. – 2024. – С. 1–15.
21. Stith S. M. et al. Systemic interventions to reduce intimate partner violence // Journal of Marital and Family Therapy. – 2021. – 20 с.
22. Strategic and systemic therapy in naturalistic settings / Vitry G. et al. // Journal of Family Therapy. – 2021. – С. 1–18.
23. Systemic family therapy and EMDR: integrative approach // European Journal of Psychotraumatology. – 2022. – С. 1–10.
24. Systemic therapy in children/adolescents vs CBT: PRISMA-огляд // BMC Psychiatry. – 2024. – С. 1–15.
25. Van Es C. M., Gilligan R., et al. The effect of multiple family therapy in clinical care // Family Process. – 2023. – Vol. 62, № 2. – С. 499–514.

Інформаційні ресурси:

1. American Psychologist. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/amp>
2. Global Psychotherapist Journal (Міжнародна асоціація позитивної та транскультурної психотерапії). – 2020–2024. Режим доступу: <https://www.globalpsychotherapist.com>
3. International Family Therapy Association – Resource Centre. Режим доступу: <https://www.ifta-familytherapy.org/resources>
4. Journal of Personality and Social Psychology. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/psp>
5. National Library of Ukraine named after V. I. Vernadskyi (Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського). Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
6. “Актуальні проблеми психології”. Наукові праці Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Режим доступу: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
7. Psychosocial Library: Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

психічної культури. Режим доступу: <http://psylib.kiev.ua>

8. ResearchGate – Academic papers on family counseling & systemic therapy. Режим доступу: <https://www.researchgate.net>
9. Science (AAAS). Режим доступу: <http://www.sciencemag.org>
10. ScienceDirect. Режим доступу: <http://www.sciencedirect.com>
11. Taylor & Francis. Режим доступу: <http://www.informaworld.com>
12. Training videos on systemic family therapy techniques (European Family Therapy Association). Режим доступу: <https://efta.net/resources/video-library>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь на занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь на занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь на занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

	на відкритті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь на занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуативних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуативних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.